

**OBČINA VIPAVA  
ŽUPAN**

**Datum: 30.8.2007**

**OBČINSKI SVET OBČINE VIPAVA**

**ZADEVA: Sklep o nasprotovanju gojenja gensko spremenjenih organizmov  
na območju občine Vipava**

**PREDLOG SKLEPA**

Na podlagi 16. člena Statuta občine Vipava (Ur.l. RS, št.54/02, 83/02, 91/05) je Občinski svet občine Vipava na svoji .....seji , dne..... sprejel naslednji

**Sklep  
o nasprotovanju gojenja gensko spremenjenih organizmov na območju občine Vipava**

1.

1. Občina Vipava se v obsegu svojih zakonskih in organizacijskih možnosti zavezuje, da tistim, ki imajo v rabi oziroma upravljanju njena zemljišča, ne bo dovoljevala gojenja gensko spremenjenih organizmov (GSO) na teh zemljiščih.

2. Občina Vipava se nadalje zavezuje, da bo uporabila vse primerne ukrepe, kot npr. izobraževanja in razprave, da se kmetje in lastniki zemljišč na območju občine ne bi odločili za gojenje in sproščanje GSO na svojih zemljiščih.

3. Občina Vipava prosi odgovorne politike, da zagotovijo, da gojenje GSO ali njihovo sproščanje v okolje na območju Slovenije ne bo mogoče.

4. Občina Vipava prosi odgovorne politike, da zagotovijo, da bodo interesi tistih slovenskih kmetov, ki želijo pridelovati pridelke brez prisotnosti GSO, v prihodnosti zakonsko zaščiteni ter da bodo uporabljeni vsi primerni ukrepi za preprečitev kakršnegakoli onesnaženja njihovih zemljišč in pridelkov z GSO. Nadalje občina Vipava zahteva natančno opredelitev obveznih zakonskih predpisov v skladu z načelom »onesnaževalec plača«.

2.

Ta sklep velja takoj.

Številka:

Datum:

**SVET OBČINE VIPAVA  
ŽUPAN  
IVAN PRINCES**

## **Obrazložitev:**

V Sloveniji je bil sprejet Zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Ur.l.RS, št. 23/2005), ki ureja ravnanje z GSO v zaprtem sistemu. Trenutno pa je v pripravi tudi Zakon o soobstoju gensko spremenjenih rastlin z ostalimi kmetijskimi rastlinami, ki naj bi urejal gojenje GSO v komercialne namene.

Tako se je Inštitut za trajnostni razvoj januarja 2007 pridružil vseevropski kampanji za ohranitev in zavarovanje kmetijstva brez GSO in za zagotovitev pravice potrošnikov do izbire hrane brez GSO.

Cilj kampanje je, ga čim več slovenskih občin sprejme izjavo o območju brez gensko spremenjenih organizmov in s tem preprečiti neželene okoljske, zdravstvene, socialne in ekonomske posledice.

Občina trenutno nima pooblastil za prepoved gojenja GSO na svojem območju (razen na zemljiščih v njeni lasti) in temu ustrezno je oblikovan tudi sklep. Sprejetje takega sklepa je kljub temu izjemno pomemben korak, ki izraža osveščenost Občine o problematiki GSO ter njeno zavezo, da bo skrbela za izobraževanje in osveščanje svojih kmetov ter prebivalcev na njenem območju.

## **Razlogi, da ohranimo Slovenijo in našo občino brez gojenja GSO so naslednji:**

1. Opredelitev za »območje brez GSO« je skladna s strategijo občine na področju razvoja podeželja, vključno s cilji glede razvoja turizma, socio-ekonomskimi cilji in ohranitvijo okolja.

2. Gojenje gensko spremenjenih rastlin je neposredno povezano z okoljskimi tveganji. Na herbicide in na škodljivce odporne rastline, ki so bile v Evropski uniji avtorizirane za gojenje, lahko negativno učinkujejo na biotsko raznovrstnost in ekološko ravnovesje naše občine. Še posebej to velja za še neavtorizirane GS-rastline.

O tveganjih dodatno priča dejstvo, da države prepovedujejo gojenje GSR na varovanih območjih narave (zavarovana območja in območja omrežja Natura 2000) in drugih občutljivih območjih, določenih s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, zaradi možnih negativnih posledic za prosto živeče živali in rastlinske vrste ter njihov življenjski prostor.

3. Slovenija se ponaša z nadpovprečno visoko stopnjo biotske raznovrstnosti in razmeroma nedotaknjeno naravo. Te razmere so prispevale k usmerjanju v kmetijstvo, ki temelji na varovanju okolja in ohranjanju pestrosti avtohtonih sort rastlin in živali ter okolju prijaznejši rabi zemljišč in pridelavi hrane, kot ga že od l. 2001 spodbuja tudi kmetijsko okoljski program. Naraščajoč delež zemljišč v ekološki obdelavi (približno 5,5 % vseh KZU) dokazuje, da Slovenija nima le ekološko edinstvenega položaja, temveč tudi dobre pogoje za uspešno sodelovanje na hitro razvijajočem se domačem in evropskem trgu ekoživil. Novembra 2005 je slovenska vlada sprejela Akcijski načrt razvoja ekološkega kmetijstva v Sloveniji do l. 2015, s katerim načrtuje bistveno povečanje obsega ekološke pridelave.

Uporaba GSO v slovenskem kmetijstvu bi izničila te ugodne razmere in ves razvojni potencial.

4. Povsod po svetu, kjer GSO gojijo v večjem obsegu, naraščajo problemi z onesnaževanjem običajnih in ekoloških posevkov z GS-pelodom in GS-semeni. Ekološki kmetje v ZDA in Kanadi sprožajo kolektivne tožbe proti proizvajalcem GS-semen, ker svojega pridelka ne morejo več ohranjati brez GSO. V Veliki Britaniji je vlada ustanovila komisijo, da bi proučila, ali je soobstoj kmetijstva z GSO in kmetijstva brez uporabe genske tehnologije v državi sploh

možen in ali ne bi to neizogibno privedlo do onesnaženja vseh pridelovalnih območij. Poročilo te komisije je vzbudilo velik dvom glede uresničljivosti »soobstoja«. Tudi poročila neodvisnih organizacij kažejo, da so poleg stroge zakonodaje nujni tudi ustrezni preventivni ukrepi, ker je onesnaževanje z GSO izjemno resen globalni problem. Nedavno poročilo razkriva 113 primerov onesnaženja z GSO v 39 državah sveta, čeprav je le v polovici teh držav dovoljeno gojenje nekaterih GSO.

5. Če bi transgene rastline v Sloveniji kadarkoli začeli gojiti komercialno, bi morali predpostaviti, da bi zaradi nenehnega in široko prisotnega onesnaževanja na dolgi rok postalo nemogoče tako ekološko kmetijstvo, kot tudi običajno kmetijstvo brez GSO.

6. Do sedaj niso bile dokazane koristi transgenih rastlin za kmete, predelovalno industrijo ali potrošnike. Na drugi strani pa GSO prinašajo velika tveganja, še posebej v slovenskih razmerah.

7. Rezultati javnomnenjskih raziskav kažejo prepričljiv in vztrajen odpor večine Evropejcev do gensko spremenjene hrane (Eurobarometer 2001 in 2005). Tudi slovenske ankete kažejo enako (85 % »proti« v anketi KGZS jeseni 2006). Torej bi bilo dovoliti gojenje GSO v Sloveniji nespametno ne samo z ekološkega, temveč tudi z ekonomskega vidika.

Glede na navedene razloge predlagam sprejem sklepa v predlaganem besedilu.

**Pripravila:**  
**Sonja Lukin**

**Predlagatelj:**  
**Župan, mag. Ivan Princes**